

NUS.3 | Describer, examinar e duvrar materias, energia e moviments

2. Las scolaras ed ils scolars san realisar e describer l'impurtanza da l'energia e da la transfurmaziun d'energia en il mintgadi ed agir a moda reflectada.

 renviaments
AS - Connexs e regularitads [5]

Energia e transfurmaziun d'energia

NUS.3.2

Las scolaras ed ils scolars ...

1	a	» san percepir e discurrer da process da la transfurmaziun d'energia (p.ex. la penna tratga si fa ir l'auto da jugar, la cullina da vaider en la rudlera d'aventa adina pli svelta cun rudlar engiu, aua sa stgauda si/sfradenta).	
	b	» san describer il vegnir avant e l'impurtanza d'energia en il mintgadi (p.ex. mangiativa ans furnescha energia che nus duvrain; senza energia electrica na pudessan apparats electricis betg vegnir mess en funcziun).	FSP - Ambient natiral e resursas
2	c	» san numnar differentas furmas d'energia (p.ex. energia chinetica, potenziala, electrica, termica, chemica) ed attribuir talas a tscherts purtaders d'energia u utilisaziuns en il mintgadi (p.ex. vent, aua, radiaziun da sulegl, laina, petroli, vivondas, chalur da la terra, roda da vent a Haldenstein, lais d'accumulaziun, ovras electricas da flum).	ATT.2.B.1.5d
	d	» san s'occupar d'infurmaziuns davart las manieras da metter a disposiziun e d'accumular energia ed elavurar quellas (p.ex. implant da fotovoltaica, batteria, lai d'accumulaziun).	ATT.2.B.1.5d
	e	» san identifitgar transfurmaders d'energia e declerar lur effects senza enconuschientschas precisas da la construcziun e da la funcziun (p.ex. generatur transfurma energia dal moviment en energia electrica).	ATT.2.B.1.5d
	f	» san describer in cumportament che tegna quint da l'energia e motivar quai (p.ex. energia electrica: ascensur-stgala, stgaudament-vestgadira, stand-by vs stizzar dal tuttafatg l'apparat).	
► Cumpetenzas consecutivas: NT.4.1, NT.4.2, STS.1.4			